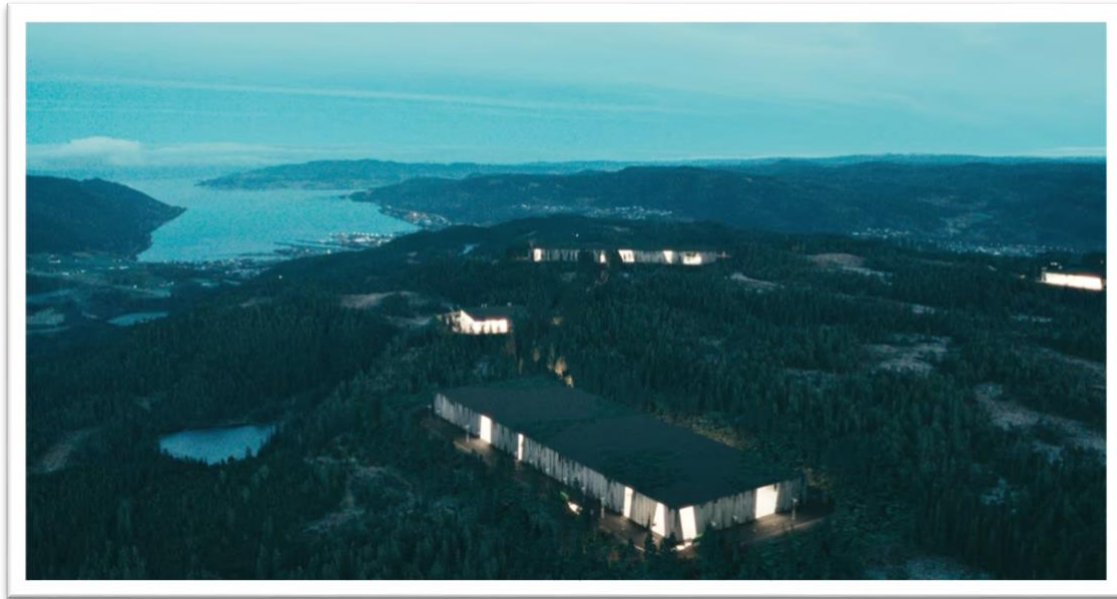

Planleggingsprosessen rundt utbygging av Elinor Batteries i Orkland kommune:

Aktørenes involvering og vektning av utviklingsmål

Figur 1: Forsidebilde – Oversiktsbilde over en potensiell Eiktyr Industripark. Foto: Elinor Batteries

Skrevet av: Kristoffer Skuterud

Bacheloroppgave i geografi

Trondheim, mai 2024

Norges teknisk- naturvitenskapelige universitet

Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Geografisk institutt

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Forord

Gjennomføringen av denne bacheloroppgaven har vært en lærerik og givende prosess, og jeg vil gjerne benytte anledningen til å takke de som har bidratt til at dette arbeidet ble mulig.

Først og fremst retter jeg en stor takk til Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet for å gi meg muligheten til å utforske mitt faglige interessefelt og for å legge til rette for et godt læringsmiljø.

Jeg vil spesielt rette en stor takk til min veileder, Martin Christian Lukas, for hans uvurderlige veiledning, støtte og engasjement gjennom hele denne prosessen. Hans konstruktive tilbakemeldinger har vært til stor hjelp for å utvikle oppgaven til det den er i dag.

Takk også til alle fakultetsmedlemmer, ansatte og medstudenter ved NTNU for deres bidrag til min faglige utvikling og for det gode fellesskapet vi har hatt.

Til slutt vil jeg rette en varm takk til familie og venner for deres ubetingede støtte og oppmuntring gjennom denne utfordrende, men givende, reisen.

Jeg håper at denne oppgaven kan bidra til videre kunnskapsutvikling innenfor sitt felt, og jeg ser frem til å fortsette min akademiske og faglige utforskning i fremtiden.

Innholdet i denne oppgaven står for forfatterens regning

Tusen takk.

Kristoffer Skuterud

Sammendrag/Abstract

Studien tar sikte på å analysere planleggingsprosessen for et prosjekt med å bygge en batterifabrikk i Orkland kommune. Tre intervjuer ble gjennomført med nøkkelaktører: en forsker på forvaltnings- og miljørettslige temaer, en representant fra Statsforvalterens kommunal- og justisavdeling og en representant fra Orkland kommunes plan- og byggesaksavdeling. Resultatene er organisert i tre hovedtemaer. Først diskuteres planprosessen og aktørenes involvering. Det fremheves hvordan privat initiativ kan styre planprosessen, kommunens rolle som planmyndighet og statsforvalterens funksjon som høringsinstans. Deretter utforskes påvirkningen av nasjonale forventninger og strategier, med fokus på konflikten mellom ulike målsettinger som bærekraftig utvikling og grønn industri. Til slutt drøftes hvordan dette prosjektet skiller seg ut fra andre planprosjekter, med vekt på størrelsen på planen og graden av initiativtakers involvering. Studien understreker kompleksiteten i planleggingsprosessen, hvor ulike aktørers interesser og nasjonale mål må balanseres for å oppnå en bærekraftig løsning. Det fremheves også behovet for fleksibilitet og kompromissvilje blant aktørene for å navigere gjennom kompleksiteten i planleggingsprosessen.

The study aims to analyze the planning process for a project to build a battery factory in Orkland municipality. Three interviews were conducted with key stakeholders: a researcher on administrative and environmental legal issues, a representative from the County Governor's municipal and justice department, and a representative from Orkland municipality's planning and building department. The results are organized into three main themes. First, the planning process and stakeholders' involvement are discussed. It is emphasized how private initiative can drive the planning process, the municipality's role as planning authority, and the County Governor's function as a consultation body. Then, the influence of national expectations and strategies is explored, focusing on the conflict between different objectives such as preserving key nature areas and industrial development. Finally, how this project differs from other planning projects is discussed, with an emphasis on the size of the plan and the degree of initiative-taker involvement. The study underscores the complexity of the planning process, where the interests of various stakeholders and national goals must be balanced to achieve a sustainable solution. It also highlights the need for flexibility and willingness to compromise among stakeholders to navigate through the complexity of the planning process.

Innholdsfortegnelse

Liste over vedlegg	4
Figurliste.....	4
1.0 Innledning.....	5
1.1 Bakgrunn og problemstilling	5
1.2 Avgrensning på oppgaven.....	6
2.0 Bakgrunn.....	7
2.1 Bakgrunn om prosjektet.....	7
2.2 Nasjonale politiske strategier og forventinger	8
2.2.1 Grønt industriløft	8
2.2.2 Norges batteristrategi	9
2.2.3 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging	9
2.3 Planleggingsprosessen	10
2.4 Aktørene	12
2.4.1 Tiltakshaver/utbygger.....	12
2.4.2 Orkland kommune	12
2.4.3 Statsforvalteren	13
3.0 Kvalitativ metode	14
3.1 Dokument gjennomgang	14
3.2 Intervju	15
3.2.1 Utvalg og rekruttering.....	15
3.2.2 Intervjusituasjon.....	16
3.3 Etikk.....	17
4.0 Resultat	18
Gjennomførte intervjuer.....	18
4.1 Planprosessen og aktørenes involvering	19
4.2 Påvirkning av nasjonale forventninger og strategier	21
4.3 Hva skiller dette prosjektet ut fra andre planprosjekter?	22
5.0 Drøfting.....	24
5.1 Hvordan prøver de involverte aktørene å påvirke planprosessen?	24
5.2 Hvilken påvirkning har nasjonale forventninger og strategier på planprosessen?	25
5.3 På hvilken måte skiller dette prosjektet ut fra andre planprosjekter?.....	27
6.0 Konklusjon.....	29
7.0 Bibliografi.....	30
Vedlegg.....	32
Vedlegg 1:.....	32
Vedlegg 2.....	35
Vedlegg 3.....	38

Liste over vedlegg

- Vedlegg 1: Intervjuguide – Intervjuobjekt 1
- Vedlegg 2: Intervjuguide – Intervjuobjekt 2
- Vedlegg 3: intervjuguide – Intervjuobjekt 3

Figurliste

Figur 1: Forsidebilde – Oversiktsbilde over en potensiell Eiktyr Industripark. Foto: Elinor Batteries.....	0
Figur 2 - Kart som viser målestokk og beliggenhet for Eiktyr (Norsk Industriutvikling AS., 2023).....	7
Figur 3 - De ti grepene som blir presentert i Norges batteristrategi (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022a).....	9
Figur 4 - Trinn i reguleringsplanprosessen (Thomassen, 2016a).....	11
Figur 5 - Intervjuoversikt	18

1.0 Innledning

1.1 Bakgrunn og problemstilling

Sommeren 2022 kom regjeringen med et nytt prestisjeprojekt som heter «grønt industriløft». Prosjektet handler om hvordan Norge kan bruke sine naturressurser, kunnskapsmiljøer og industrielle kompetanse for å skape grønne verdikjeder med stort eksportpotensiale som vil kunne bidra til den grønne omstillingen (regjeringen.no, 2022). Den tilhørende veilederen som vil fungere som et veikart med rammebetingelser, ambisjoner, virkemidler og konkrete tiltak for hvordan regjeringen prøver å legge til rette for denne omstillingen (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022a). Like etter grønt industriløft prosjektet ble presentert av regjeringen, kom en oppfølgende nasjonal batteristrategi. Den presenterte 10 grep for hvordan Norge skal utvikle en sammenhengende og lønnsom batteriverdikjede (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022b). I den tilhørende rapporten kommer regjeringens ambisjoner og tro på hvordan Norge kan nytte godt av en satsning innenfor området, både for produksjon for eksport, samt hvordan det vil styrke det grønne industriløftet innenriks (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022c).

Sentralt i denne omstillingen står fornybar energi og kapasiteten til å kunne lagre elektrisiteten, slik at det kan produseres, fordeles og brukes med en jevnere flyt. Batterikapasitet er derfor en del av denne satsningen, og vedtok Norsk Industriutvikling, som er et arealutviklings selskap, med et spesielt fokus på bærekraftig utvikling (Orkland Kommune, 2024). Sammen med Elinor Batteries bestemte de i starten av 2023 at storsatsningen innenfor batteriproduksjon skulle lokaliseres i Eiktyr industripark i Orkland kommune. Denne satsningen har ambisjoner om 3-4 fabrikkmoduler og vil kunne levere 40 gigawattimer batteri årlig, noe som tilsvarer 700 000- 800 000 elbiler (Bævre, 2023). Utbyggingen planlegges å starte i 2024 og har som mål at den første modulen kan begynne produksjon i 2026, noe som krever investeringer på om lag 10 milliarder kroner. Den resterende utbyggingen vil foregå over to nye byggetrinn fram til 2030, med totale investeringer på om lag 30 milliarder når fabrikken er bygget i full skala.

En slik storskala fabrikk, som blir lokalisert i en større industripark vil være arealintensivt, noe som kan medføre store inngrep i relativt urørt natur. Så for å se resultatene av påvirkning på naturen blir det i planlegging/søknadsprosessen utredet mange ulike fagbaserte konsekvensrapporter av eksterne konsulenter og eksperter innenfor de ulike feltene som

påvirkes. I tillegg til den konkrete påvirkningen utviklingsplanene kan få, er kunnskapen og oversikten om et naturområde sentralt når man ser etter lokasjoner for slike utbygginger. Det handler om hvilke ressurser og verdier fins i de ulike områdene/regionene, samt naturens betydning for samfunnet og økonomisk utvikling (Miljødirektoratet, 2024).

Mål om bevaring av sentral natur og utbygging av arealintensiv industri går ikke helt hånd i hånd. Planleggingen av slike store industrisatsninger kan derfor bli komplisert, derfor vil de forskjellige aktørene som er involvert i denne planleggingsprosessen sitte med ulike interesser og ansvar. I min oppgave skal jeg prøve å få et innblikk i de ulike aktørenes involvering, hvordan nasjonale forventninger og strategier spiller inn, samt prøve å finne ut av om det er noe ved dette batterifabrikkprosjektet skiller seg ut fra andre plansaker. Så min problemstilling er derfor tredelt og lyder slik:

- **Hvordan prøver de involverte aktørene å påvirke planleggingsprosessen rundt utbyggingen av Elinor Batteries sitt prosjekt i Orkland kommune?**
- **Hvordan påvirker nasjonale forventninger og strategier utformingen og av planprosessen av Elinor Batteries i Orkland kommune?**
- **På hvilken måte skiller dette prosjektet seg ut fra andre planprosjekter?**

1.2 Avgrensning på oppgaven

Prosjektet med utbyggingen av batterifabrikken representerer en betydelig og kompleks prosess, hvor ulike miljø- og utviklingsmål står i konflikt og store arealer er nødvendige. Den pågående prosessen gjør at den endelige avgjørelsen vil foreligge etter at min bacheloroppgave er fullført. Av hensyn til tidsrammen for bachelorprosjektet, har jeg derfor valgt å fokusere på hendelsene frem til 20. april 2024.

Området hvor Elinor Batteries' batterifabrikk er planlagt å ligge heter Ustjåren og utgjør en del av det som er planlagt som Eiktyr industripark. Derfor ble området behandlet som en del av områdeplanen for Eiktyr industripark. På grunn av omfanget av denne prosessen, har jeg valgt å rette fokus mot batterifabrikken og den tilhørende områderegeringsprosessen med de aktørene som på dette tidspunktet er involvert.

2.0 Bakgrunn

2.1 Bakgrunn om prosjektet

Elinor Batteries skal utgjøre første byggetrinn i Eiktyr industripark som er planlagt å ligge i et stort utmarksområde like sørvest for Orkanger sentrum i Orkland kommune. Selve batterifabrikken skal utgjøre den nord-østligste delen av den totale industriparken som etter planen vil omfatte 6600 mål. For referanse, hadde man lagt plankartet over trondheimskartet, ville planområdet strukket seg fra Munkholmen til Sluppen (Figur 1) (Morken, 2024)

Lokasjonen til fabrikken er ikke tilfeldig. Allerede i 2017 jobbet Norsk Industriutvikling med å etablere en batterifabrikk i Trøndelag. En av hovedgrunnene er krafttilgangen gjennom vannkraftverkene som fins i området, da en slik fabrikk vil komme til å kreve store mengder energi (Bævre, 2022). I tillegg trekkes nærhet til Trondheim, som vist i figur 1, frem som en fordel da Elinor Batteries har tette bånd med Sintef og NTNU-miljøet i byen (Børstad, 2023).

Figur 2 - Kart som viser målestokk og beliggenhet for Eiktyr (Norsk Industriutvikling AS., 2023)

2.2 Nasjonale politiske strategier og forventninger

I denne oppgaven skal jeg basere teorien på nasjonale politiske strategier og forventninger som skal legge et grunnlag for utvikling og planlegging. Først presenterer jeg strategier som regjeringen legger frem som grunnlag for ønsket industriutvikling, med Grønt Industriløft og Norges batteristrategi. Deretter skal jeg forklare Nasjonale Forventninger til Regional og Kommunal planlegging, som er rammebetingelser regjeringen legger for planprosessen som skjer på regionalt og kommunalt nivå.

2.2.1 Grønt industriløft

Norge og den norske industrien står foran en unik mulighet til å lede an i den grønne omstillingen, men dette krever en mer ambisiøs tilnærming, økt tempo, forbedret gjennomføringsevne og et mer systematisk samarbeid enn det man ser i dag (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022). Regjeringen legger derfor fram en rapport om et grønt industriløft hvor det presenteres ambisjoner, virkemidler og tiltak, samlet i rammebetingelsene innenfor grønn industri. Noe som omfavner mange og brede politikkområder. Derfor har Nærings- og Fiskeridepartementet i samarbeid med ni andre departementer og Statsministerens kontor deltatt aktivt i utformingen av dette veikartet (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022).

Den norske regjeringen har store ambisjoner innen grønn teknologi og industri, med søkelys på lederskap innen havvind, hydrogen, batterier, CO₂-håndtering, prosessindustri, maritim sektor og bærekraftig skogbruk. Målet er å være en global pioner på disse områdene, bidra til kutt i klimautslipp og skape lønnsomme arbeidsplasser og verdikjeder (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022). I sin helhet er ambisjonen at dette vil legge grunnlag for det grønne industriløftet i Norge.

Samtidig som det skal være utvikling innen industrien, vil det kreve areal for å dekke etterspørselen til blant annet nye industriområder. Noe som er den faktoren med størst negativ påvirkning på natur i Norge (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022). Derfor er det viktig for aktørene som skal ta beslutninger om endret arealbruk, å se klima og natur i sammenheng med prosjektet, slik at viktig natur og økosystemer ikke går tapt. Helhetlige avveininger basert på konsekvenser for miljø og lokalsamfunn er derfor sentrale for at det grønne industriløftet skal gjennomføres på en bærekraftig måte (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022).

2.2.2 Norges batteristrategi

Gjennom ambisjonene som blir presentert i Grønt industriløft, ble det den 29. juni 2022 lansert Norges første batteristrategi av regjeringen. I denne rapporten presenteres 10 grep, vist i Figur 3 for hvordan Norge skal videreutvikle en sammenhengende og lønnsom batteriverdikjede (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022b).

Rapporten hevder at Norge peker seg ut til å utnytte det nye mulighetsområdet som kommer med den voksende batterinæringen i Europa og resten av verden. Rike naturressurser, stor industriell kompetanse, den etablerte norske arbeidslivsmodellen, kontinuerlig utvikling av prosessindustri og mer enn 100 års erfaring med fornybar kraft, elektrifisering og verdensledende teknologi og kompetanse innen offshore blir fremmet som grunnlaget for å lykkes stort (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022a). Lanseringen av denne batteristrategien sikter på å gi kraftfulle nok tiltak innen grønn industrialisering av batterikjeden, slik at det skal bli et attraktivt marked for privat investering. Det er nødvendig for at utviklingen vil finne sted.

De ti ulike grepene om hvordan Norge skal engasjere seg i batterimarkedet. Disse ti grepene handler om hvordan nasjonen skal ta lederskap innen bærekraftig teknologi og industri ved å etablere industrielle partnerskap, tiltrekke investeringer og støtte kompetanseutvikling. Samtidig er målet å prioritere fornybar kraft, infrastruktur og effektive offentlige prosesser. Pilotkommuner får støtte, og Norge tar også lederskap i batteriløsninger og digital innovasjon. (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022a)

Figur 3 - De ti grepene som blir presentert i Norges batteristrategi (Nærings- og fiskeridepartementet, 2022a)

2.2.3 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Regjeringen presenterer nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging hvert fjerde år, med sikte på å fremme bærekraftig utvikling på landsbasis. Disse forventningene danner retningslinjer som fylkeskommuner og kommuner må følge i utarbeidelsen av sine planstrategier og planer (Kommunal -og distriktsdepartementet, 2023). Videre skal de nasjonale forventningene tas hensyn til av statlige myndigheter når de deltar i planleggingsprosesser. Dette sikrer en helhetlig tilnærming til planlegging på tvers av ulike nivåer og bidrar til å fremme en sammenhengende og bærekraftig utvikling i hele landet (Kommunal -og distriktsdepartementet, 2023).

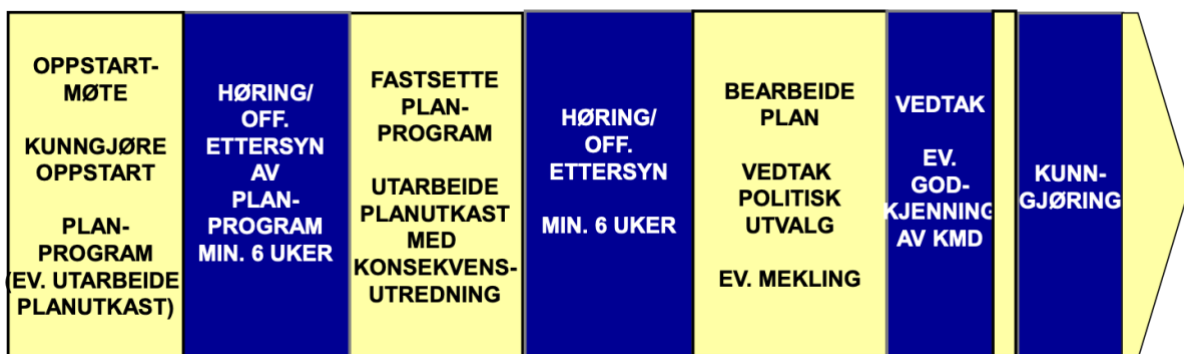
I de fremlagte forventningene vektlegges temaer som tilrettelegging av grønn industri for bærekraftig verdiskaping og helhetlig planlegging for å nå klima og miljømålene gjennom å fokusere på å bevare klima, natur og miljø for fremtiden (Kommunal- og distriktsdepartementet, 2023)

2.3 Planleggingsprosessen

Planlegging av areal skjer innenfor definerte rammer, selv om prosessen følger de samme trinnene for ulike prosjekter. Innen industriutvikling er fokuset ofte på større skala og mer komplekst sammenlignet med bygging av private boliger.

En planprosess vil ofte begynne med en grundig analyse av behov og mål. Det kan omfatte tilgang til råvarer, infrastruktur og markedsbehov. I denne oppgavens sammenheng er det behovet for utviklet batteriindustri som er grunnlag for utbyggings interessen. Deretter utarbeides en omfattende plan som tar hensyn til reguleringskrav, miljøhensyn og økonomiske faktorer som defineres i plan- og bygningsloven (distriktsdepartementet, 2022). I industriperspektivet er samarbeid med myndigheter og lokale interessenter viktig for å sikre støtte og overholdelse av lover og forskrifter. Gjennom hele prosessen er vurdering av risikoer og muligheter sentralt, og det legges stor vekt på bærekraft og langsiktig verdiskaping (distriktsdepartementet, 2022). Til slutt gjennomføres prosjektet med nøye tilsyn for å sikre at det oppfyller kravene og forventningene til alle involverte parter.

I denne sammenhengen fant utbyggeren et område de mente egnet seg for etableringen av Eiktyr industripark, med Elinor Batteries sin fabrikk som den første utbyggingsfasen på ett av delområdene. Da tar utbygger ta kontakt med kommunen med en grov skisse over planen, slik at de kan komme med tilbakemelding om det er aktuelt. Kommunen ser deretter på om det aktuelle arealet er regulert til formålet eller om reguleringen må endres. En endring av områdereguleringen krever at det kunngjøres oppstart med et offentlig ettersyn i minst seks uker, før det kan utarbeides et planutkast med tilhørende konsekvensutredning. Deretter, som vist i figur 3, må reguleringsplanen opp til en ny høring i ytterligere seks uker (Thomassen, 2016b). Om noen av etatene med innsigelsesrett fremdeles har noen stående innsigelser vil saken gå til mekling. Hvis det ikke er noen resterende innsigelser som står, kan planen bearbeides og bli vedtatt av kommunalt politisk utvalg før den er ferdigstilt (Thomassen, 2016b).

Figur 4 - Trinn i reguleringsplanprosessen (Thomassen, 2016a)

Plan- og bygningsloven utgjør det samlede rammeverket for planlegging og byggesaker. Under planleggingsprosessen er loven samordnet for de ulike nivåene, statlige, regionale og kommunale og deres involvering (Kommunal- og regionaldepartementet, 2018). Planlegging er en avveining mellom de ulike interessene ulike aktører kan inneha og legger føringer for samfunnsutvikling og arealbruk og det enkelte byggetiltak. Åpenhet, innsyn og medvirkning i planprosessen er sentrale verdier under Plan- og Bygningsloven (Kommunal- og regionaldepartementet, 2018). Gjennom dette skal Plan- og bygningsloven være kommunens viktigste verktøy for å gjennomføre en helhetlig og langsiktig samfunnsplanlegging som vil skape sammenhenger mellom ulike sektorer (Kommunetorget, 2024a).

I henhold til Plan- og bygningsloven har alle som utarbeider og fremmer en plan en forpliktelse til å tilrettelegge for aktiv medvirkning. Dette gjelder enten det er planmyndigheten selv, andre myndigheter eller private aktører som utarbeider et planforslag (Kommunetorget, 2024b). Kommunen, som planmyndighet, har imidlertid en særskilt plikt til å sikre at kravet om tilrettelegging for medvirkning blir oppfylt når andre myndigheter eller private aktører utarbeider planforslaget. Kommunens ansvar omfatter dermed å påse at prosessen med planlegging inkluderer nødvendige tiltak for å fremme bred deltakelse og involvering fra alle relevante interessenter og samfunnsmedlemmer (Kommunetorget, 2024b). Dette utgjør kun en liten del av Plan og Bygningsloven i sin helhet, men er likefullt en sentral del for planleggingsprosessen og derfor relevant for min oppgave.

2.4 Aktørene

Hvilke aktører som er involvert i en planprosess vil variere vesentlig med saker av ulike interesseområder og omfang. Her skal jeg sette søkelys på de mest sentrale aktørene som har deltatt i planprosessen knyttet til prosjektet i Orkland Kommune. På dette tidspunktet inkluderer det tiltakshaver/utbygger, Orkland kommune og statsforvalteren.

2.4.1 Tiltakshaver/utbygger

Norsk Industriutvikling AS er selskapet som står bak utbyggingsprosjektet Eiktyr Industripark i Orkland. Det er et selskap som jobber med om å utvikle arealer og forretningsmuligheter knyttet til det grønne skiftet, og er eid av Valinor et investeringsselskap med bred erfaring og suksess fra grønn industri og fornybarsektoren (Orkland Kommune, 2024).

Etter prosjektplanen skal Elinor Batteries etablere virksomhet innen battericelleproduksjon som første utbyggingssteg av industriparken, som utgjør fokusområdet for denne oppgaven. Elinor Batteries er et batteriinitiativ, som også er eid av Valinor. Deres mål er å produsere og levere bærekraftige batterier til et raskt voksende globalt marked, basert på Norges konkurransedyktige, fornybare energi og bruk av bærekraftige råmaterialer (Elinor Batteries, 2024).

2.4.2 Orkland kommune

Kommunen har rollen som lokal planmyndighet og har ansvaret for å utvikle en kommuneplan som består av både en samfunnsdel og en arealdel, samt for å utarbeide en kommunal planstrategi. I tillegg har kommunen plikt til å sikre at det lages reguleringsplaner, enten i form av områderegulering eller detaljregulering (Kommunal-og

moderniseringsdepartementet, 2021). Kommunen skal også sikre at det utarbeides reguleringsplaner for å gjennomføre større bygge- og anleggstiltak. Forslag til reguleringsplaner kan utarbeides av kommunen selv, andre offentlige organer eller private aktører (Kommunal-og moderniseringsdepartementet, 2021).

Orkland kommune har selv tre hovedmål som skal prege deres utvikling; «Nære», «Kloke» og «Modig». I min oppgave vil spesielt det siste målet være sentralt. De skriver i sin planstrategi at de skal være MODIG og arbeide målrettet med å legge til rette for innovasjon, næringsutvikling og digitalisering for å stå sterkere rustet til fremtidens utfordringer. Kommunen skal samtidig jobbe for å motvirke konsekvensene av klimaendringer og stille seg i front for lavutslippssamfunnet (Orkland Kommune, 2023).

2.4.3 Statsforvalteren

Statsforvalteren er statens representant i fylket og sitter med ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer fra Stortinget og regjeringen. De skal også utgjøre et viktig bindeledd mellom kommunene og de sentrale myndighetene (Statsforvalteren, 2024). Statsforvalteren utfører en rekke forvaltningsoppgaver på vegne av departementene. I tillegg har statsforvalteren kontroll over kommunenes virksomhet og fungerer som klageinstans for mange kommunale vedtak. Dette gir statsforvalteren bred fagkunnskap på ulike samfunnsområder, samtidig som det innebærer å ha viktig lokalkunnskap (Statsforvalteren, 2024).

3.0 Kvalitativ metode

Forskningsmetoder kategoriseres ofte som enten kvantitative eller kvalitative tilnærminger.

Kvantitativ data vil gi numerisk data som analyseres og er for eksempel relevant for å vise utbredelsen av noe. Kvalitativ data vil derimot gi en dypere forståelse av et fenomen eller prosesser, ofte basert på folks meninger og oppfattelser (Cope & Hay, 2021).

Dette oppnås ved å velge et begrenset antall deltakere i forskningen, slik at forskeren kan studere og analysere dataene på et dypere og mer detaljert nivå.

Denne oppgaven sikter på å analysere synspunktene, strategiene og interaksjonene til de ulike aktørene innen en planleggingsprosess. Dette krever en kvalitativ tilnærming. For å oppnå en dypere og mer omfattende forståelse av prosessen vil jeg bruke en kombinasjon av å gå igjennom ulike relevante dokumenter, og intervjuer. Begge disse tilnærmingene er del av kvalitative metoder.

3.1 Dokumentgjennomgang

Dokumentanalyse brukes ofte i kombinasjon med andre metoder som intervju eller observasjon (Thagaard, 2009a). Jeg skal foreta en gjennomgang av relevante dokumenter for å forstå hvordan planprosessen blir gjennomført. I denne analysen skal nasjonale forventninger og strategier være i fokus. I en slik offentlig behandlingsprosess som min oppgave fokuserer på vil det være mange faktorer som vil spille inn. Av disse faktorene vil nasjonale strategier som prøver å legge til rette for grønn industriutvikling og nasjonale forventninger på regional og kommunal planlegging, med hovedvekt på bevaring av naturen, være høyst sentrale. En gjennomgang av disse vil være nødvendig for å forstå grunnlaget for vurderingene som tas av de involverte aktørene.

Gjennom at dette er en offentlig prosess vil også alle hørings- og plandokumenter, møtereferater, konsekvensutredninger, og andre relevante dokumenter bli lagt ut på kommunens nettsider. Det gir meg et innblikk i handlingsforløpet og de påvirkende faktorene. Jeg skal derfor også jobbe med de mest sentrale dokumentene som omhandler de ulike konsekvensene etableringen av en slik storskala fabrikk og vektingene rundt de nasjonale forventningene og strategier som går på bevaring av sentral natur og ønsket for etableringen av mer grønn industri.

3.2 Intervju

I en planleggingsprosess av en fabrikk i en slik skala som Elinor Batteries søker, vil det bli en omfattende prosess som involverer mange ulike ledd og aktører. Derfor vil det være viktig å forstå de ulike rollene og hvordan de spiller inn. Gjennom å intervju et spekter av disse aktørene vil det åpne for en både bredere og dypere forståelse om deres meninger, involvering og erfaringer, noe som kun kan oppnås i svært begrenset grad gjennom dokumentanalyser. (Dunn, 2021). Samtidig vil den direkte kontakten som etableres mellom informanten og forskeren prege relasjonen mellom partene, noe som igjen vil prege materialet forskeren får (Thagaard, 2009a).

Jeg vil i denne oppgaven derfor benytte semi-strukturert form for intervju. Det tillater informanten å reflektere over det forhåndsbestemte temaet, uten at den som gjennomfører intervjuet vil være låst til de satte spørsmålene (Dunn, 2021). På denne måten vil forskeren kunne følge informantens fortelling, men samtidig sørge for å få den informasjonen om de temaene som er fastlagt i utgangspunktet. Fleksibiliteten som kommer med den semi-strukturerte intervjuformen kan også være viktig for å knytte spørsmålene til den enkelte informantens forutsetninger (Thagaard, 2009b).

3.2.1 Utvalg og rekruttering

I den prosessen min oppgave omhandler, står statsforvalteren og kommunen i fokus. Planen var derfor fra start å ta kontakt med de to institusjonene for å høre om de hadde mulighet til å stille til et intervju. Som de to aktørene som på dette tidspunktet i planprosessen er de forhandlende partene, ville et intervju gi meg muligheten til å få et innblikk i deres ulike roller og tanker. Det var på dette tidspunktet mye forhandling fram og tilbake rundt innsigelser, så jeg ventet til den sluttbehandlingen av områdeplanen var gjennomført av kommunestyret. I mellomtiden jobbet jeg med min forståelse av plansystemet på generell basis, slik at jeg ville forstå prosessen bedre og kunne gjennomføre de kommende intervjuene med høyere kvalitet.

Regjeringens grafiske fremstilling av plansystemet er noe komplisert å forstå. Via min far fikk jeg kontakt med en av hans tidligere kollegaer (Intervjuobjekt 1), som hadde skrevet en avhandling om klimatilpasning og arealplanlegging og hadde erfaring fra det relevante fagområdet. Vår første dialog besto av at jeg fikk henvisninger til ytterligere informasjon, samt en invitasjon til å ta kontakt hvis jeg hadde videre spørsmål. Senere tok jeg kontakt,

forklarte mer om mitt prosjekt og spurte om det var mulig å gjennomføre et intervju. Dette gikk intervjuobjektet med på.

Da kom tidspunktet hvor sluttbehandlingen fra kommunen var fullført, og statsforvalteren hadde godkjent den delen av områdeplanen der batterifabrikken er planlagt. Gjennom en bekjent som jobber hos statsforvalteren, fikk jeg kontaktinformasjon til en representant som hadde vært involvert i behandlingen av planen (intervjuobjekt 2). Jeg tok kontakt via melding, der jeg presenterte mitt prosjekt og forklarte hvordan jeg hadde fått kontaktinformasjonen, og spurte om informanten var villig til å stille til et intervju. Informanten sa ja, og vi avtalte tidspunkt og sted.

Like etter kontakt ble etablert med intervjuobjekt 2, etablerte jeg kontakt med intervjuobjekt 3 over e-post. Jeg presenterte meg selv, prosjektet og hvorfor et intervju med en representant fra plan og byggesaksavdelingen i Orkland ville være sentralt for oppgaven gjennom å tilføre stor innsikt i saken. Informanten stilte seg disponibel, deretter ble tid og sted ble avtalt.

3.2.2 Intervjusituasjon

I mine intervjuer har jeg brukt mikrofonen på datamaskinen for lydopptakene. Jeg så på det som fordelaktig i sammenlignet med om jeg hadde tatt notater underveis i intervjuet. Det tillot meg å fokusere fullt på det informanten sier, samt reflektere over deres kroppsspråk. I tillegg vil transkribering i ettertid gi ordrett oversikt over hva som blir sagt slik at det blir lettere å bruke direkte sitater. Selv om informanten også er gjort oppmerksom på at det blir gjort lydopptak, merket jeg at informantene glemte det ganske raskt, og intervjuet ble en løs prat som tillot informantene å reflektere over svarene. Dette forklarer også Thagaard (2009) i sin bok om Systematikk og Innlevelse, ofte er tilfellet når man benytter semi-strukturert intervju.

Som vist i de ulike intervjuguidene mine (vedlegg 1-3) starter jeg med å presentere problemstillingen samt forklare litt bredere hva oppgaven handler om. Det gjør jeg for å forklare at min oppgave baserer seg på hvordan de ulike aktørene er involvert og hvordan hva de baserer valgene de tar på. Dette gjør jeg for å vise at jeg er ikke ute etter noe rett og galt svar, men mer et innblikk slik at informanten skal forstå at jeg ikke skal la noe bias påvirke mitt prosjekt. Sammen med noen oppvarmingsspørsmål vil det kunne føre til en ledigere prat og tillate informanten å fortelle løsere når de svarer på spørsmålene i en trygg og rolig atmosfære. Samtidig er det viktig å vise respekt og interesse ovenfor informanten gjennom

hele intervjuet, slik at informanten føler at de har satt av tiden for noe meningsfullt og derfor svare på spørsmålene etter beste evne. Noe som vil føre til at jeg sikrer best mulig data til mitt prosjekt.

3.3 Etikk

Etiske retningslinjer som tydeliggjør forskerens forhold til informantene er avgjørende, da informantene kan bli påvirket av forskningen. De valgene jeg som forsker foretar i løpet av forskningsprosessen vil ha etiske konsekvenser, og dermed sitter jeg som forsker med et ansvar å reflektere over valgene underveis. Det er derfor viktig at aspekter som redelighet og nøyaktighet opprettholdes i presentasjonen av forskningsresultatet. I et slikt bachelorprosjekt som det jeg gjennomfører, vil personopplysninger bli behandlet med elektroniske hjelpemidler, noe som i følge personopplysningsloven medfører meldeplikt (Thagaard, 2002). Som NTNU-student blir det meldt inn hos Sikt.

I det første kapittelet i Thagaards bok om Systematikk og Innlevelse understrekes det at forskningsprosjekter alltid må ha informert samtykke fra deltakerne (Thagaard, 2002). Etter å ha etablert kontakt med de ulike informantene og presentert prosjektet mitt i detalj, sendte jeg ut et informasjons- og samtykkeskjema. Dette formelle dokumentet forklarer at all personlig informasjon vil bli anonymisert, at lydopptak vil bli brukt under intervjuene og at de står fritt til å trekke seg fra forskningen på hvilket som helst tidspunkt. Alle informantene ga sitt samtykke til disse vilkårene skriftlig og muntlig i intervjuene.

4.0 Resultat

Som tidligere beskrevet i metodedelen, har jeg gjennomført tre intervjuer. I det første intervjuet var målet å få et generelt overblikk over hvordan en slik planprosess skal foregå, basert på plan- og bygningsloven. Informant 1 kunne dermed gi en forklaring på prosessen fra et eksternt perspektiv, ettersom vedkommende ikke selv hadde vært involvert i dette prosjektet.

I de to påfølgende intervjuene snakket jeg med representanter fra to av de viktigste aktørene i planprosessen. De kunne dermed gi meg innsikt i saken fra ulike aktørers perspektiv og utdype sin egen rolle og involvering i prosessen.

I min analyse brukte jeg bruke Braun & Clarke sin tematiske analyse som inspirasjon (Braun & Clarke, 2006). Etter at jeg har fått samlet den relevante dataen fra intervjuene og dokumentene jeg har jobbet med, vil jeg gå igjennom og se etter temaer eller mønstre som går igjen. Da vil jeg ta utgangspunkt i min problemstilling med tilhørende underspørsmål for å se hvordan de ulike informantene og tekstene tar opp disse temaene. Jeg vil derfor dele opp og presentere resultatene i underkapitler, basert på de tilhørende temaene, for så å diskutere funnene i en påfølgende diskusjonsdel.

Gjennomførte intervjuer

	<i>Beskrivelse</i>	<i>Sted</i>	<i>Tidspunkt</i>
<i>Intervjuobjekt 1</i>	Forsker på forvaltnings og miljørettslige tema med forankring i Plan- og bygningsloven	Teams	11.04.24
<i>Intervjuobjekt 2</i>	Representant fra Statsforvalterens kommunal- og justisavdeling, som har vært med på å behandle saken.	Statens hus - Trondheim	17.04.24
<i>Intervjuobjekt 3</i>	Representant fra plan- og byggesaksavdelingen i Orkland kommune	Orkland Rådhus	18.04.24

Figur 5 - Intervjuoversikt

4.1 Planprosessen og aktørenes involvering

I alle intervjuene har planprosessen og de forskjellige aktørene vært hovedtema, da det bygger oppunder mitt hovedspørsmål i problemstillingen. Som nevnt, var det første intervjuet spesielt basert rundt dette fra et eksternt ståsted.

I intervjuet med intervjuobjekt 1 snakket vi gjennom planprosessen hvor det startet med at informanten fortalte at Norge har en litt spesiell særordning når det handler om private planforslag. Denne ordningen innebærer at private aktører kan komme med et ferdig planforslag, styre prosessen underveis og til slutt legge frem den ferdige pakken til kommunen som overtar derfra. Selv om «*Hovedregelen er at det er kommunen som står for planleggingen*», kan altså initiativtaker ha en aktiv rolle under hele planprosessen. «Istedenfor at kommunen skal stå for all planlegging» (Intervjuobjekt 1, 11. april 2024). Om kommunen mener prosjektet er aktuelt, må de se på hvordan det aktuelle arealet er regulert. Hvis et område, slik som i denne sammenhengen, er regulert for Landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift (LNFR), kan kommunen først endre kommuneplanens arealdel for å tillate utvikling for eksempel ved å lage en områdeplan for området. Dette er den mest forutsigbare løsningen for alle parter. Alternativt kan kommunen behandle forslag til reguleringsplan som en dispensasjonssak. Når områdeplanen er ferdigstilt, kan initiativtakeren starte arbeidet med å lage en reguleringsplan.

Underveis kan statsforvalteren som innehar et ansvar om å samordne alle statlige innsigelser, gripe inn om det er noe som bryter med noen av fagområdenes rammeverk. Noe som ifølge Intervjuobjekt 1 fungerer litt som en «*sikkerhetsventil*». Men, selv om innsigelsesmyndigheten tilligger noen etater, kan hvem som helst gi innspill i høringsperioder og hele prosessen skal offentlig kunngjøres. Da jeg spurte intervjuobjekt 1 om hvilke aktører som er involvert ble svaret: «*Hvilke aktører som er involvert, vil variere ut fra plantypen*» (Intervjuobjekt 1, 11. april 2024).

I det andre intervjuet, med representanten fra statsforvalteren, ble det avdekket at statsforvalteren deltar som en høringsinstans og kan fremme innsigelser dersom planforslaget strider mot nasjonale og regionale retningslinjer. I forbindelse med dette planprosjektet påpekte informanten at det var noen punkter fra de forskjellige fagavdelingene som ble fremmet som innsigelser.

Videre i intervjuet flyttet jeg fokuset til hva som var kommunens ansvar i en slik plansak. Knyttet til oppstarten av en slik planprosess er kommunen lovpålagt å sende varsel til «*alle de berørte etatene, eventuelle interesseorganisasjoner og naboer*» (Intervjuobjekt 2, 17. april 2024). Videre forteller intervjuobjekt 2 at gjennom resten av prosjektet har kommunen, som planmyndighet, et hovedansvar: «*å finne best mulig løsning i en plansak*».

Da jeg intervjuet representanten fra kommunens plan- og bygningssaksavdeling (intervju 3), var fokus, i likhet med intervjuet med representanten fra statsforvalteren (intervju 2), på aktørens egen involvering i prosessen som en sentral del av samtalen. Samtidig var det viktig for meg å finne ut mest mulig om initiativtakerens rolle, ettersom kommunen er det leddet som har hatt den tettteste kontakten med dem.

Prosjektet startet med at kommunen ble varslet om at det var interesse for et område på Ustjåren for utbyggingen av Elinor Batteries fabrikk i begynnelsen av 2022. Det ble da kalt inn til et møte mellom initiativtaker og kommune for å finne ut hva kommunen tenker om ideen. Kommunen svarte at de likte forslaget. Videre ble det enighet om at tiltakshaver skulle ta ansvar for alt planarbeidet selv, da de hadde stor kapasitet og økonomi til å gjennomføre planleggingen (Intervjuobjekt 3, 18. april 2024).

Kommunen skjønnte tidlig at de måtte starte dialogen med de regionale myndighetene, siden det var tydelig at dette berørte deres fagområder og kunne utfordre nasjonale og regionale retningslinjer, og som intervjuobjekt 3 uttrykte det: «*vi inviterte oss selv inn i regionalt planforum*». Dette er en plattform der alle de relevante etatene samles for å dele plansaker og informasjon, noe som bidrar til at dialogen etableres så tidlig som mulig i prosessen. Der fikk de raskt respons med «*vi må vite mer*» (Intervjuobjekt 3, 18. april 2024). Så en orientering i planforumet ville ikke være tilstrekkelig i en slik plansak. Det ble arrangert et møte sommeren 2022, med alle de involverte for å presentere prosjektet og diskutere potensielle utfordringer. Denne tidlige dialogen ga kommunen og initiativtakeren et godt grunnlag for hvordan de skulle navigere gjennom planprosessen.

Informanten fortalte videre at tiltakshaver ønsket å fremme prosjektet som en områdeplan da de følte at forslaget ville avansere lengre i planavviklingen enn å gjøre det gjennom en kommunedelplan og dermed kunne spare tid i det lange løp. Dette var en stor motivasjonsskilde for tiltakshaver som hadde en veldig ambisiøs fremdriftsplan.

Etter at alle utredninger og planarbeid var ferdigstilt, ble saken presentert for kommunestyret, og ifølge informanten ble vedtaket fattet enstemmig. Da saken var ute på høring, var det fortsatt noen innsigelser fra statsforvalteren som sto ved lag, men gjennom kommunens svar på disse innsigelsene ble planen for batterifabrikkområdet til slutt vedtatt med rettsvirkning (Intervjuobjekt 3, 18. april 2024).

4.2 Påvirkning av nasjonale forventninger og strategier

Da jeg spurte intervjuobjekt 1 om hvordan Nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging påvirker en slik planprosess fikk jeg svaret: *«Det brukes ofte for å legitimere eller rettferdiggjøre en oppfatning man allerede har eller ønsker å fremme»*. Videre poengterte informanten:

«Rettslig sett har ikke kommunen plikt til å følge de nasjonale forventningene i planløsningene, men nasjonale forventninger er en av de lovlige grunnlagene for innsigelser. Så statsforvalteren kan bruke det som knagger om det for eksempel er snakk om nedbygging av myr» (Intervjuobjekt 1, 11. april 2024).

I intervjuet med representanten fra statsforvalteren stilte jeg det samme spørsmålet som jeg gjorde til intervjuobjekt 1. Da svarte informanten at nasjonale forventninger er noe som regjeringen har lagt frem, og skal følges i plansaker. Men når det kommer til anvendelsen av forventningene kan for eksempel statsforvalteren henvise til formuleringer fra forventningene, for å understreke noe de mener. Når jeg så spurte om hvordan kommunen skal ta høyde for det, fikk jeg forklart at det er noe kommunene også skal ha med seg i plansaker (Intervjuobjekt 2, 17. april 2024).

Videre spurte jeg om hvordan de går frem når man har innsigelser som faller under temaene i ulike nasjonale mål som er i konflikt. I denne sammenhengen er tilknyttet regjeringens batteristrategi og grønt industriløft. Informanten kunne da fortelle at når det skjer, kan man

først prøve å løse utfordringen gjennom et dialogmøte, for å se om noe kan gjøres i forhold til tilhørende innsigelsene. Om man da ikke kommer frem til en løsning er det en mulighet for en formell mekling. Da må representanter fra kommunen, gjerne etter en intern behandling av problemstillingen, møte de aktuelle fagavdelingene hos statsforvalteren til mekling. Da vil Statsforvalteren selv gå inn som objektiv mekler mellom partene. Hvis man heller ikke der kommer til enighet, må kommunen sammen med tiltakshaver bestemme om de vil ta saken videre til departementet, som vil gjennomføre en intern vurdering om de stående innsigelsene skal stå eller frafalle. Om saken går til departementet (KDD), forklarer intervjuobjekt 2 at vurderingen kan bli politisk påvirket i større grad, og hvordan vurderingen blir vektet, kan variere fra periode til periode, basert på hvem som sitter i regjering. Relatert til vektingene mellom de ulike, slenger intervjuobjekt 2 på: «I en plansak er det jo alltid vanskelig å finne en felles løsning som alle kan være fornøyde med».

Kommunens representant starter med å poengtere at «*signalene fra staten spriker*» da jeg spurte om hvordan informanten mente disse nasjonale forventningene spilte inn i en slik plansak. Man har mål om å legge til rette for et grønt industriløft, noe som er arealkrevende, samtidig som at man skal bevare naturen. De to målene går ikke helt sømløst sammen, noe informanten uttrykte litt oppgitt «*hvordan skal vi få utvikling om det ikke skal gå på bekostning av natur*». Fra oppstartsfasen av prosjektet skulle initiativtaker ha et høyt ambisjonsnivå i forhold til miljø og klima. Kommunens oppfatning av det er: «*Det har de videreført i planen, mener vi*» (Intervjuobjekt 3, 18. april 2024).

Videre fortalte informanten at det virker som statsforvalteren også noen ganger er i tvil om hvordan ting skal vektlegges, spesielt når det er konstant forandring i hva som er i fokus og hva man kan benytte eller ikke. «*Så det kan være vrient å forholde seg til*» sa intervjuobjekt 3 mot slutten av svaret til disse målene i konflikt. Disse refleksjonene viser at det er vanskelig for alle parter å finne gode løsninger når flere, og delvis motstridende, miljømål blir berørt. Staten har heller ikke lagt noen føringer på hvordan slike mål skal avveies mot hverandre.

4.3 Hva skiller dette prosjektet ut fra andre planprosjekter?

Det tredje temaet jeg har valgt å sette søkelys på er hvordan dette prosjektet skiller seg fra andre planprosjekter. I intervjuene spurte jeg sjelden direkte om deres syn på prosjektet, men gjennom de andre spørsmålene kom det ofte frem elementer som belyser hva som gjør dette prosjektet unikt.

I løpet av gjennomgangen av planprosessen med intervjuobjekt 1, kom det fram at gjennom denne særordningen som ble nevnt i delkapittel 4.1, har det blitt en overvekt av private planforslag, noe som kan gi mer makt til tiltakshaver enn man får inntrykk av gjennom plan- og bygningsloven (Intervjuobjekt 1, 11. april 2024). Dette skjer til tross for at hovedregelen er at kommunen skal gjennomføre planarbeidet. Informanten pekte også på at kunne være en manglende planarbeidserfaring hos kommunestyret. *«Kommunestyret består ofte av deltidspolitikere som ikke nødvendigvis har erfaring med planlegging og har tatt inn over seg systemet plan- og bygningsloven har»* (Intervjuobjekt 1, 11. april 2024). Dette mener informanten at gjør det enklere for kommunestyret å bli påvirket av det private nivået. Sammen med den økte involveringen av initiativtaker i plansaker, kommer det fram at informanten mener at utbyggeren/tiltakshaveren kan styre hvordan prosessen utfolder seg.

Intervjuobjekt 2 forklarte tidlig at informanten selv ikke hadde vært involvert i planprosjektet fra start, da informanten ikke jobbet hos statsforvalteren da prosjektet startet. Derfor kunne ikke informanten gi meg en innføring i prosessen fra start. Dermed var det litt begrenset hva jeg kunne spørre om. Men gjennom intervjuet var det ett punkt som ble trukket fram som handlet om hvordan dette prosjektet skilte seg ut fra andre. Det var planens størrelse. Dette vises for eksempel gjennom utsagn knyttet til dialogen mellom etatene: *«Denne dialogen kan være ekstra sentralt i en plansak av denne størrelsen, slik at utfordringer kan løses underveis»* (Intervjuobjekt 2, 17. april 2024).

I møtet med intervjuobjekt 3 var det noen aspekter som viste til hvordan prosjektet skilte seg ut. Gjennom flere utsagn ble prosjektet størrelse trukket fram som en faktor. Et eksempel på dette er etter at kommunen ble informert om ønsket utbygging på Ustjåren. Mens mange i kommunen var veldig fornøyd med at det potensielle prosjektet skulle komme til kommunen, fortalte informanten: *«Personlig tenkte informanten at dette kom til å bli et stort og krevende planprosjekt»* (Intervjuobjekt 3, 18. april 2024). Like etter denne uttalelsen påpekte intervjuobjekt 3 videre: *«Men saken har til dette punktet tatt omkring to år, noe som er ganske kort tid for en plan av slik størrelse»*. Senere i mitt intervju med representanten fra kommunens planavdeling, spurte jeg også rett ut om initiativtaker har vært mer involvert enn vanlig. Responsen da var *«ja, de er mer involvert»*. Men informanten uttrykte også tillitt til Norsk Industriutvikling som initiativtaker. *«Vi har aldri sittet med en følelse av at det er noen luringer som skal komme for å lure oss. De har vært dønn seriøs, ærlig og redelig»* (Intervjuobjekt 3, 18. april 2024).

5.0 Drøfting

I drøftingsdelen vil jeg videreføre temaene da de er basert på problemstillingen. Noe som vil legge til rette for diskusjon rundt temaene, og kunne bidra til å svare på problemstillingen i konklusjonen. For en liten oppfriskning før diskusjonen, legger jeg derfor ved problemstillingen:

- Hvordan prøver de involverte aktørene å påvirke planleggingsprosessen rundt utbyggingen av Elinor Batteries sitt prosjekt i Orkland kommune?
- Hvordan påvirker nasjonale forventninger og strategier utformingen og av planprosessen av Elinor Batteries i Orkland kommune?
- På hvilken måte skiller dette prosjektet seg ut fra andre planprosjekter

5.1 Hvordan prøver de involverte aktørene å påvirke planprosessen?

Som intervjuobjekt 1 nevnte i intervjuet vil variasjonen av aktører som er involvert i en planprosess variere basert på selve plansaken. Norsk Industriutvikling er initiativtaker til Eiktyr industripark, mens Elinor Batteries utgjør selskapet som skal etablere batterifabrikken min oppgave fokuserer på, som første byggesteg av industriparken. Elinor Batteries som utbygger, setter tilrettelegging av en større andel klimavennlig kraftproduksjon og fasilitering av utslippsfrie byggeplasser frem som noen av hensynene de skal ta i prosjektet. Orkland kommunes hovedmål for fremtiden er tilrettelegging for innovasjon, næringsutvikling og digitalisering. De skal også stille seg i front mot klimaendringer og jobbe mot lavutslippssamfunnet. Sammenligner man Elinor Batteries motivasjon og hensyn med kommunens fremtidsmål, er det en sterk sammenheng. Disse felles målene og hensynene kan forklare informantens utsagn om kommunens «*stjerner i øynene*» da de fikk prosjektet presentert i oppstartsfasen.

Kommunen utgjør den lokale planmyndigheten, noe alle tre intervjuobjektene sa i intervjuene, samt beskrevet i plan- og bygningsloven. Men i både intervju 1 og 3 ble den nevnte særordningen poengtert, hvor kommunen har mulighet til å overlate planarbeidet til andre. I denne sammenhengen ble det inngått et samarbeid med Norsk Industriutvikling om at de skulle gjennomføre arbeidet med områdeplanen. Da ble kommunens oppgave slik som intervjuobjekt 1 definerte det: «*Kommunens oppgave er først og fremst å være en aktør på vegne av felleskapet, som skal ivareta fellesressursene*».

Før planinitiativet var på plass, inviterte kommunen og initiativtaker seg inn i regionalt planforum, hvor dialogen med de relevante regionale etatene startet. Der fikk de gjennom dialog og møter tidlig tilbakemeldinger om hva som er akseptabelt og ikke. Som nevnt av både intervjuobjekt 1 og 3, vil denne dialogen være på plass gjennom hele prosessen for å løse utfordringer underveis. Når saken sendes ut på høring, har statsforvalteren mulighet til å fremme en innsigelse basert på funn fra de ulike fagavdelingene som identifiserer områder i planforslaget som er i strid med deres retningslinjer. Gjennom varsling av de berørte offentlige organene, interessenter og naboene, som også blir inkludert som høringspart og den ytterlige dialogen med statsforvalteren skjer prosessen i henhold til plan- og bygningsloven. Dette understreker den særskilte plikten kommunen som planmyndighet sitter med knyttet til kravet om tilrettelegging for medvirkning. Men som intervjuobjekt 1 påpekte: «*Hvem som helst kan gi innspill*». I denne sakens sammenheng blir dette ivaretatt gjennom samarbeidet mellom kommunen og tiltakshaver.

Som intervjuobjekt 2 forklarte er statsforvalteren inne som en høringspart med fagansvar på forskjellige fagområder. Når kommunen varsler oppstart av en planprosess vil de ulike fagavdelingene hos statsforvalteren foreta en gjennomgang av planforslaget før de skriver sine innspill i et samlet dokument som sendes til kommunen. Om kommunen ikke tar høyde for disse tilbakemeldingene til planforslaget som fremstilles til høring, kan statsforvalteren fremme en innsigelse. I denne sammenhengen oppfattet statsforvalteren, ifølge intervjuobjekt 2, forslaget til områdeplanen som «*litt tynn på en del områder, det var veldig lite som var avklart*». Dette utgjorde en sentral del av innsigelsene til planen.

5.2 Hvilken påvirkning har nasjonale forventninger og strategier på planprosessen?

Når jeg skal se på påvirkningen av nasjonale forventninger og strategier, ser jeg prosjektet i lys av tre ulike rapporter. Det er nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, grønt industriløft og Norges batteristrategi. De utgjør ulike mål som står i konflikt til hverandre.

De nasjonale forventningene er, som forklart i kapittel 2.2, der for å sikre at planleggingen blir sammenhengende og bærekraftig gjennom de ulike nivåene. I både intervju 1 og 2 blir de omtalt som noe for eksempel statsforvalteren kan bruke for å underbygge eller forankre noe de mener ved å henvise til forventningene. Da jeg spurte intervjuobjekt 1 om disse

forventningene ble jeg også forklart at kommunen ikke rettslig sett har plikt om å følge disse forventningene i planleggingen, men nasjonale forventninger utgjør en av de lovlige grunnlagene for innsigelser. Videre bekreftet både intervjuobjekt 1 og 2 at det er noe kommunen bør ha med seg i planleggingen. Om de ikke var ivaretatt, ville det som nevnt danne grunnlag for en innsigelse.

Når jeg spurte representanten fra kommunen ble det vektlagt at signalene spriker. Gjennom de nasjonale forventningene og strategiene er det utfordrende å drive utvikling. Nå har man forventninger om at man skal bevare natur, samtidig som regjeringen legger fram hvordan de skal legge til rette for et løft innen grønn industri og batteristrategien som skal gjøre Norge til et attraktivt vertsland for å skape en bærekraftig og lønnsom batteriverdikjede. Som intervjuobjekt 3 poengterer, er det vrient da de ikke går sømløst sammen. Informanten uttrykker videre at det virker som statsforvalteren også er i tvil om vektleggingen når det blir så komplekst.

I intervjuet med representanten fra statsforvalteren forklarte informanten hvordan de går frem når de står ovenfor mål i konflikt hvor dialogmøte utgjør det første steget i prosessen. Blir ikke aktørene enige kan det bli en formell meklingsmann. De aktuelle fagavdelingene hos statsforvalteren vil da møte kommunen med Statsforvalteren selv som objektiv meklingsmann. Statsforvalteren selv har myndighet til å skjære bort aspekter eller argumenter om oppfatningen er at noe oppveier det andre, basert på en faglig vurdering.

Om innsigelsene fremdeles står og kommune og initiativtaker bestemmer seg for å ta det videre blir saken sendt til departementet (KDD), og de vil gjennomføre en vurdering om innsigelsene har grunnlag til å stå eller frafalle. Som informanten poengterte i intervju 2: *«Vektingen i departementet (KDD) kan også variere litt ut ifra hvem som styrer departementet fra periode til periode»*. Altså at vektleggingen kan bli politisk påvirket ut fra hvem som sitter i regjering. Men som intervjuobjekt 2 poengterte relatert til disse vektingene kan det være vanskelig å finne en løsning som alle parter er fornøyde med. Noe som viser til at de forskjellige argumentene i en plansak som regel må avveies mot andre hensyn, og selv om de nasjonale og regionale føringene skal vektlegges vil det ofte være behov for kompromisser for å bli enige om en løsning.

Det er tydelig at de ulike målene kompliserer en plansak, da det konstant må tas avveininger om hva som skal telle mest i det enkelte tilfellet. I tillegg skinner det også gjennom at statsforvalteren har et regionalt forvaltningsansvar og handler på vegne av staten innad i fylket. Derav en litt annen inngang i en plansak enn en initiativtaker i samarbeid med kommunen vil ha. Men, selv om det kan være utfordrerne å finne en løsning alle er fornøyde med, er det viktig at de ulike aktørene viser en fleksibilitet og kompromissvilje for å komme frem til en løsning som alle parter kan leve med. Da må partene jobbe sammen for å vurdere vektingen og viktigheten av de ulike aspektene fra de nasjonale forventningene som blant annet fokuserer på at det er sentralt å bevare naturen for fremtidige generasjoner, opp mot de nasjonale strategiene som handler om å tilrettelegge for grønn industri som kan bli en sentral brikke for nasjonen i fremtiden. Hvis initiativtaker og kommune kommer frem til denne felles løsningen med statsforvalteren og de andre statlige aktørene som departementet, må prosjektet avsluttes.

5.3 På hvilken måte skiller dette prosjektet ut fra andre planprosjekter?

Det tredje spørsmålet jeg ville utforske var: På hvilken måte skiller dette prosjektet seg fra andre planprosjekter? Dette spørsmålet binder de to andre delene av problemstillingen sammen. Diskusjonen vil i hovedsak bygge på informantenes erfaringer og oppfatninger, og jeg vil også inkludere innsikt fra det forrige delkapittelet som omhandler mål i konflikt.

Som nevnt i første del av diskusjonen var det store fellestrekk i målsetning og motivasjon mellom Elinor Batteries som utbygger og kommunen. Denne felles motivasjonen kan derfor ha vært en viktig faktor i initiativtakers store involvering i planprosessen, noe kommunen tillot på grunn av tillitten de hadde til tiltakshaveren. Intervjuobjekt 3 bekreftet i intervjuet at initiativtaker var mer involvert enn vanlig. Involveringen fra tiltakshaver har også en påvirkning på tidsaspektet ved plansaken. I intervjuet med intervjuobjekt 3, kom det fram at initiativtaker var bestemte på at prosjektet skulle fremmes som en områderegulering, da de hadde tro på at saken ville avansere raskere. Dette kan være motivert av initiativtakers fremdriftsplan, som kommunen omtalte som «ambisiøs», og tilbakemeldingen sa at det mest sannsynlig ikke ville gå. Informanten nevnte i samtidig at for et prosjekt av denne størrelsen, har prosessen kommet veldig langt på de to årene den har foregått. Så selv om initiativtakers plan var ambisiøs, har prosessen utfoldet seg raskere enn kommunen forutsette.

Intervjuobjekt 3 nevnte også planens størrelse som en sentral faktor som skiller dette prosjektet fra de fleste andre planleggingsprosesser. Selv om intervjuobjekt 2 ikke kunne svare på spørsmål knyttet til de første stadiene av planarbeidet, pekte informantene på størrelsen som en markant forskjell. Både kommunen og statsforvalteren mente at planarbeidet knyttet til utbyggingen av det 6600 dekar store området på Ustjåren var stort og omfattende.

Med en så omfattende utbyggingsplan av en grønn industripark, er det ganske intuitivt at disse ulike målene om industriell utvikling og bevaring av natur ikke går hånd i hånd. Men etter forutsetningene for de nasjonale forventningene, er ikke initiativtaker pålagt å planlegge etter disse forventningene. Det er likevel noe som blir fulgt opp av statsforvalter og i utgangspunktet kommunen. I denne sammenhengen har kommunen ifølge intervjuobjekt 3, tydelig stilt seg på utbyggers side. Dette underbygger intervjuobjekt 1 sin erfaring med at når utbyggeren er de som fremmer hele prosjektet fra plannivå, kan de ha en stor påvirkning på hvordan de ulike hensynene vektet i en prosess. «*Så i realiteten blir det en utbyggerstyrt planprosess*» (Intervjuobjekt 1, 11. april 2024).

Gjennom denne saken trekkes det fram to ting som skiller denne fra de fleste andre planprosjekter av de involverte informantene og underbygges av den tredje, eksterne, informanten. Det er altså prosjektets størrelse og initiativtakers involvering. Kanskje henger de sammen? Når det kommer en utbygger med stor kapital og store planer er det nærliggende å tro at de vil ha størst mulig involvering og påvirkning på hvordan planarbeidet utspiller seg.

6.0 Konklusjon

Kommunen, som utgjør den lokale planmyndigheten, har benyttet muligheten til å overlate gjennomføringen planarbeidet med områdeplanen til Norsk Industriutvikling. Gjennom intervjuene kommer det fram at Norsk Industriutvikling har gjennom samarbeidsavtalen om planarbeidet med kommunen, skaffet seg stor innflytelse over planprosessen. Kommunen, som ser på dette som et kjempeprosjekt for Orkland og stiller seg bak dem i planleggingen av dette omfattende prosjektet. Samtidig kommer det fram at statsforvalteren med sitt forvaltningsansvar, stiller litt høyere krav til planleggingen. Men gjennom dialogen mellom aktørene, kommer frem til en løsning som fører til at den delen av industriparken som er planlagt til etableringen av batterifabrikken, blir vedtatt med rettsvirkning og arbeidet kan gå videre til neste steg.

Påvirkningen av nasjonale forventninger og strategier kompliserer planleggingsprosessen. Statsforvalteren, med sitt regionale forvaltningsansvar, har en annen tilnærming til plansaker enn initiativtakere i samarbeid med kommunen. Ulikhetene i ansvar og interesser hos aktørene skaper et behov for fleksibilitet og kompromissvilje rundt vektingen mellom de aspektene innenfor de nasjonale forventningene som omhandler å prøve å bevare natur og miljø for fremtiden og de nasjonale strategiene som bygger på å tilrettelegge for grønn industri som denne batterifabrikken. Så denne fleksibiliteten og kompromissviljen vil om gjennomføring av utbyggingsprosjektet til Elinor Batteries i Orkland kommune skal skje på en vellykket måte.

Som både statsforvalteren og kommunen bekreftet er det to hovedfaktorer som skiller dette prosjektet ut fra mengden. Størrelsen på prosjektet og initiativtakers involvering. Disse to faktorene kan indikere at en ressurssterk initiativtaker som planlegger et stort prosjekt, naturlig nok vil ha mest mulig innflytelse på hvordan prosjektet utvikler seg.

7.0 Bibliografi

- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. I *Qualitative Research in Psychology* (2. utg., Bd. 3, s. 75–101). Taylor & Francis Group. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Bævre, A. I. (2022, september 1). *Så mye billigere strøm får en batterifabrikk i Midt-Norge enn i Sør-Norge*. mn24.no. <https://www.mn24.no/adresseavisen/i/veWQBw/saa-mye-billigere-blir-stroemregninga-til-en-batterifabrikk-i-midt-norge-enn-soer-i-norge>
- Bævre, A. I. (2023, januar 11). *Bygger gigantisk fabrikk i Trøndelag—Vil trenge 2500 ansatte*. mn24.no. <https://www.mn24.no/adresseavisen/i/abj7XE/bygger-gigantisk-fabrikk-i-troendelag-vil-trenge-2500-ansatte>
- Børstad, J. (2023, januar 11). *Bygger gedigen batterifabrikk – vil ansette 2500 personer*. NRK. <https://www.nrk.no/trondelag/skal-bygge-elinor-batteries-i-orkland-i-trondelag-1.16252915>
- Cope, M., & Hay, I. (2021). Where are we now? Qualitative Research in Human Geography. I *Qualitative Research Methods in Human Geography* (5. utg., s. 3–17). Oxford University Press.
- distriktsdepartementet, K. (2022, mars 1). *Grafisk framstilling av plansystemet* [Redaksjonellartikkel]. Regjeringen.no; regjeringen.no. https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan_bygningsloven/planlegging/veiledning/grafisk-fremstilling-av-plansystemet/id2902659/
- Dunn, K. (2021). Engaging Interviews. I *Qualitative Research Methods in Human Geography* (5. utg., s. 148–185). Oxford University Press.
- Elinor Batteries. (2024, mai 1). *Om Elinor*. Elinor Norsk. <https://www.elinorbatteries.no/om-elinor>
- Kommunal- og distriktsdepartementet. (2023). Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027. *Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon*, 1–36.
- Kommunal -og distriktsdepartementet. (2023, juni 20). *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027* [BrosjyreVeiledning]. Regjeringen.no; regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging-20232027/id2985764/>
- Kommunal- og regionaldepartementet. (2018, juni 4). *Plan- og bygningsloven* [Tema]. Regjeringen.no; regjeringen.no. https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan_bygningsloven/id748189/
- Kommunal-og moderniseringsdepartementet, K. (2021, februar 24). *Kommunale planoppgaver* [Redaksjonellartikkel]. Regjeringen.no; regjeringen.no. https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan_bygningsloven/planlegging/plansystem_prosess/kommunale_planoppgaver/id2836162/
- Kommunetorget. (2024a, april 30). *Plan- og bygningsloven som verktøy*. <https://www.kommunetorget.no/Temaomrader/Kommunal-planlegging/HVORDAN-planlegge/Plan--og-bygningsloven-som-verktoy/>
- Kommunetorget. (2024b, april 31). *6. Medvirkning i planleggingen*. <https://www.kommunetorget.no/Temaomrader/Kommunal-planlegging/HVORDAN-planlegge/Plan--og-bygningsloven-som-verktoy/6-Medvirkning-i-planleggingen-/>
- Miljødirektoratet. (2024, februar 27). *Naturregnskap*. Miljødirektoratet/Norwegian Environment Agency. <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/naturregnskap/>

- Morken, C. (2024, februar 19). *Statsforvalteren: Har akseptert at det bygges batterifabrikk*. avisa-st.no. <https://www.avisast.no/nyheter/i/O8wzww/statsforvalteren-har-akseptert-at-det-bygges-batterifabrikk>
- Norsk Industriutvikling AS. (2023). *Kart over Eiktyr med størrelse og avstand til Trondheim*. Nærings- og fiskeridepartementet. (2022). Grønt industriløft. *regjeringen.no*, 1–102.
- Nærings- og fiskeridepartementet. (2022a). Norges Batteristrategi. *Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon*, 1–76.
- Nærings- og fiskeridepartementet, N. (2022b, juni 29). *Norges batteristrategi*. Regjeringen.no; regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/norges-batteristrategi/id2921424/>
- Orkland Kommune. (2023, januar 11). *Planstrategi for Orkland 2020—2023*. <https://www.orkland.kommune.no/planstrategi.531208.no.html>
- Orkland Kommune. (2024). *Planbeskrivelse med konsekvensutredning* (s. 1–171). <https://www.arealplaner.no/orkland5059/arealplaner/771>
- regjeringen.no. (2022, juni 23). *Grønt industriløft*. Regjeringen.no; regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/gront-industriloft/id2920282/>
- Statsforvalteren. (2024, januar 16). *Om oss*. Statsforvalteren.no. <https://www.statsforvalteren.no/nb/portal/Om-oss/>
- Thagaard, T. (2002). Den kvalitative metodens egenart. I *Systematikk og Innlevelse* (2., s. 11–32). Fagbokforlaget.
- Thagaard, T. (2009a). Den kvalitative metodens egenart. I *Systematikk og Innlevelse—En Innføring i Kvalitative Metode* (3. utg., s. 11–34). Fagbokforlaget.
- Thagaard, T. (2009b). Innsamling av Data—Intervju og relasjoner i felten. I *Systematikk og Innlevelse—En Innføring i Kvalitativ Metode* (3. utg., s. 87–112). Fagbokforlaget.
- Thomassen, M. (2016a). *Trinn i reguleringsplanprosessen* [Presentasjon av Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder].
- Thomassen, M. (2016b, april 22). *Plansystemet etter plan- og bygningsloven*.

Vedlegg

Vedlegg 1:

Intervjuguide – Intervjuobjekt 1

Problemstilling:

Hvordan påvirker de involverte aktørene i planleggingsprosessen rundt utbyggingen av Elinor Batteries i Orkland kommune?

- Hvordan påvirker nasjonale forventninger og strategier utformingen og gjennomføringen av utbyggingen av Elinor Batteries i Orkland kommune?

HUSK OPPTAK OG TRANSKRIBERING

Starte intervjuet med enkle oppvarmingsspørsmål = bli kjent med intervjuobjektet

Refleksjonsspørsmål med oppfølgingsspørsmål = bidra til å svare på problemstillingen min

Avrundingspørsmål = oppsummere intervjuet og eventuelt snakke mer om det som var viktigst/mangler

Jeg (forskeren) starter med å presentere oppgaven og tema og forteller hvorfor intervjuobjektet er valgt

Intervjuobjekt introduserer seg selv (oppvarmingsspørsmål):

- Navn og sted
- Utdanning
- Hva er det din organisasjon jobber for og med?
- Hva er din rolle?
- Har du noe kjennskap til Elinor Batteries/Eiktyr industripark prosessen?

Refleksjonsspørsmål

Hovedspørsmål: *Hvordan foregår en planprosess, knyttet til saken i Orkland (i korte trekk)?*

Oppfølgende spørsmål:

- *Hva er styrkene og svakhetene til systemet slik du kjenner det?*

Hovedspørsmål: *Hvilke aktører er involvert i de ulike stegene?*

Oppfølgende spørsmål:

- *Hvordan er maktfordelingen mellom aktørene?*
- *Representerer de ulike aktørene ulike ståsted/synspunkt/verdier?*
- *Hvilke utfordringer kan det skape?*

- *Hvordan er samspillet mellom aktørene?*
- *Bli det noe preget av at det er ulike nivåer*

Hovedspørsmål: *Hvordan tenker du ting som nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging inn på en slik prosess?*

Oppfølgende spørsmål:

- *Spiller andre strategier som grønt industriløft og regjeringens batteristrategi inn på noen annen måte?*
- *Er det andre nasjonale mål som du tror påvirker prosessen?*
  - o *Har de nasjonale miljømålene noen betydning?*

Hovedspørsmål: *Er det noen spesielle tema/utfordringer eller spørsmål du tenker jeg burde stille til representantene fra kommune og statsforvalteren jeg skal intervjuere videre?*

Sette av tid til oppsummeringsspørsmål:

Hva har vi ikke snakket om nå som kan være kjempeviktig?

Støttespørsmål til alle spørsmålene:

- Har du noen eksempler?
- Har du noen erfaringer?
- Har du vært borti lignende situasjoner tidligere?

Vedlegg 2

Intervjuguide – Intervjuobjekt 2

Problemstilling:

Hvordan påvirker de involverte aktørene i planleggingsprosessen rundt utbyggingen av Elinor Batteries i Orkland kommune?

- Hvordan påvirker nasjonale forventninger og strategier utformingen og gjennomføringen av utbyggingen av Elinor Batteries i Orkland kommune?

HUSK OPPTAK OG TRANSKRIBERING

Skal følge strukturen som Tjora presenterer i kapittelet om Intervjuing i praksis:

Starter med enkle oppvarmingsspørsmål = bli kjent med intervjuobjektet

Refleksjonsspørsmål = bidra til å svare på problemstillingen min

Avrundingspørsmål = oppsummere intervjuet og eventuelt snakke mer om det som var viktigst/mangler

Jeg (forskeren) starter med å presentere oppgaven og tema og forteller hvorfor intervjuobjektet er valgt

Intervjuobjekt introduserer seg selv (oppvarmingsspørsmål):

- Navn og sted
- Utdanning
- Hva er det din organisasjon jobber for og med?
- Hva er din rolle?

Refleksjonsspørsmål

Hovedspørsmål: *Hva har vært din etats involvering i Eiktyr/Elinor Batteries planprosessen?*

Oppfølgende spørsmål:

- *Hvilke interne seksjoner har vært involvert?*

- *Hva har vært din rolle i saken?*
- *Har dere i statsforvalteren involvert andre aktører/andre statlige etater?*
  - *F.eks. forskning eller fylkeskommunen?*

- **Notat:**
  - *Jeg vet at det er et mål at dere blir involvert så tidlig som mulig i planprosesser.*

Hovedspørsmål: *Hvor tidlig i prosessen ble dere involvert?*

Oppfølgende spørsmål:

- *Synes du at dere ble involvert tidlig nok?*

- Hvis ja:*
- *Hvilke signaler fikk dere gitt da og har de blitt fulgt opp?*

- Hvis nei:*
- *Hadde saken utfoldet seg på en annen måte?*

Hovedspørsmål: *Hvordan tenker du ting som nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging inn på en slik prosess?*

Oppfølgende spørsmål:

- *Spiller andre strategier som grønt industriløft og regjeringens batteristrategi inn på noen annen måte?*
- *Er det andre nasjonale eller regionale mål som du tror påvirker prosessen?*
  - *Har de nasjonale miljømålene noen betydning?*

Notat:

- *Sett i lyst av tematikk for min oppgave:*
- *Her har vi to ulike miljømål som står i konflikt med hverandre*
  - *Grønn omstilling*
  - *Unngå tap av natur*

Hovedspørsmål:

- *Hvilke vurderinger har dere i statsforvalteren gjort med tanke på dette?*

Oppfølgende spørsmål:

- *Har det internt vært ulikt syn på hvordan saken skal løses?*
- *Har Statsforvalteren (Frank Jenssen) selv hatt noen meninger om saken?*
  - *Har det i så fall påvirket utfallet av saken?*

Sette av tid til oppsummeringsspørsmål:

Hva har vi ikke snakket om nå som kan være kjempeviktig?

Støttespørsmål til alle spørsmålene:

- Har du noen eksempler?
- Har du noen erfaringer?
- Har du vært borti lignende situasjoner tidligere?

Vedlegg 3

Intervjuguide – Intervjuobjekt 3

Problemstilling:

Hvordan påvirker de involverte aktørene i planleggingsprosessen rundt utbyggingen av Elinor Batteries i Orkland kommune?

- Hvordan påvirker nasjonale forventninger og strategier utformingen og gjennomføringen av utbyggingen av Elinor Batteries i Orkland kommune?

HUSK OPPTAK OG TRANSKRIBERING

Skal følge strukturen som Tjora presenterer i kapittelet om Intervjuing i praksis:

Starter med enkle oppvarmingsspørsmål = bli kjent med intervjuobjektet

Refleksjonsspørsmål = bidra til å svare på problemstillingen min

Avrundingspørsmål = oppsummere intervjuet og eventuelt snakke mer om det som var viktigst/mangler

Jeg (forskeren) starter med å presentere oppgaven og tema og forteller hvorfor intervjuobjektet er valgt

Intervjuobjekt introduserer seg selv (oppvarmingsspørsmål):

- Navn og sted
- Utdanning
- Hva er det din organisasjon jobber for og med?
- Hva er din rolle?

Refleksjonsspørsmål

Hovedspørsmål: *Hva har organiseringen rundt denne saken foregått internt i kommunen?*

Oppfølgende spørsmål:

- *Hvilke interne seksjoner har vært involvert?*

- *Hva har vært din rolle i saken?*

- *Notat: Det er jo et mål om at berørte myndigheter skal involveres tidlig i planprosessen, slik at viktige spørsmål blir belyst på et viktig tidspunkt.*

Hovedspørsmål: *Føler du at dere fikk de signalene fra de berørte myndighetene tidlig nok i prosessen, slik at dere kunne ta det med i vurdering videre i prosessen?*

Oppfølgende spørsmål:

Hvis ja:

- *Hvilke signaler fikk dere, og har det blitt fulgt opp videre i prosessen?*

Hvis nei:

- *Hvilke signaler savnet dere?*

Hovedspørsmål: *Hvordan har nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging påvirket deres vurdering av saken?*

Oppfølgende spørsmål:

- *Spiller andre strategier som grønt industriløft og regjeringens batteristrategi inn på noen annen måte?*
- *Er det andre nasjonale, regionale eller kommunale mål som du tror påvirker prosessen?*
  - *Har de nasjonale miljømålene noen betydning?*

Notat:

- *Sett i lyst av tematikk for min oppgave:*
- *Her har vi to ulike miljømål som står i konflikt med hverandre*
  - *Grønn omstilling*
  - *Unngå tap av natur*

Hovedspørsmål:

- *Hvilke vurderinger har dere i kommunen gjort med tanke på dette?*

Oppfølgende spørsmål:

- *Har dere hatt noen dialog med statsforvalter rundt det?*

Sette av tid til oppsummeringss spørsmål:

Hva har vi ikke snakket om nå som kan være kjempeviktig?

Støttespørsmål til alle spørsmålene:

- Har du noen eksempler?
- Har du noen erfaringer?
- Har du vært borti lignende situasjoner tidligere?